TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ V** **TỈNH P**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 04/2023/QQĐST-DS

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
"Về việc: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ V, TỈNH P

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - chủ tọa phiên họp:* Bà Đào Thị H

- *Thư ký phiên họp:* Bà Nguyễn Bích H - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố V, tỉnh P.

- *Đại D Viện kiểm sát nhân dân thành phố V, tỉnh P tham gia phiên họp:* Bà Đinh Diễm Kiều Tr - Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 8 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố V, tỉnh P mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 135/2023/TLST-DS ngày 26 Tháng 7 năm 2023 về việc "Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 82/2023/QĐST-DS ngày 21 tháng 8 năm 2023 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: **Bà Hoàng Thị C, sinh năm 1956;**

Địa chỉ: Tổ 18, khu Hai Bà Trưng, phường D, TP. V, tỉnh P.

- Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:

1. Bà Hoàng Thị M, sinh năm 1973;

Địa chỉ: Tổ 9, khu Liên Minh, phường M, thành phố V, tỉnh P.

2. Bà Hoàng Thị Kh, sinh năm 1962

Địa chỉ: Tổ 12, khu Liên Minh, phường M, thành phố V, tỉnh P.

3. Bà Hoàng Thị D, sinh năm 1969

Địa chỉ: Tổ 9, khu Liên Minh, phường M, thành phố V, tỉnh P

(Bà C, bà Kh, bà D có đơn xin vắng mặt, bà M vắng mặt).

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Trong đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và bản tự khai bà Hoàng Thị C trình bày: Bố bà là Hoàng Thành Ch, sinh năm 1931, chết năm 2022, mẹ bà là Nguyễn Thị Nh, sinh năm 1934, chết năm 2018. Bố mẹ bà lấy nhau và đẻ được 06 người con là Hoàng Thị C, sinh năm 1956; Hoàng Thành C, sinh năm 1958, chết năm 2014; Hoàng Thị Kh, sinh năm 1962; Hoàng Thị B, sinh năm 1965, chết năm 2016; Hoàng Thị D, sinh năm 1969; Hoàng Thị M, sinh năm 1973. Bố mẹ bà sinh bà Hoàng Thị M năm 1973, bà M hiện đang ở tổ 9, khu Liên Minh, phường M, thành phố V, tỉnh

P. Bà M bị bệnh rối loạn tâm thần nhiều năm nay, gần đây bà M đêm mất ngủ có đêm thức trắng kèm nói nhiều, nói linh tinh cáu giận và hoảng hốt sợ hãi, có lúc đập phá đồ đạc, mọi sinh hoạt phải có người phục vụ chăm sóc. Gia đình bà đã đưa bà M đến Bệnh việc tâm thần P điều trị và được Bệnh viện chuẩn đoán là tâm thần phân liệt. Hiện tại được Bệnh viện cấp sổ tâm thần cấp thuốc hàng tháng tại trạm y tế phường M, thành phố V, tỉnh P. Vì vậy, bà làm đơn đề nghị Tòa án tuyên bố em bà là Hoàng Thị M mất năng lực hành vi dân sự. Bà là chị cả, nay bố mẹ đều đã chết, nên bà đồng ý là người giám hộ cho bà Hoàng Thị M.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Hoàng Thị Kh và bà Hoàng Thị D trình bày: Các bà là em gái của bà Hoàng Thị C và là chị gái của bà Hoàng Thị M. Hai bà đều thống nhất trình bày như lời khai của bà Hoàng Thị C. Nay chị gái là Hoàng Thị C làm đơn đề nghị Tòa án tuyên bố em gái là Hoàng Thị M mất năng lực hành vi dân sự, các bà đều đề nghị Tòa án xem xét giải quyết theo đơn của bà C. Bà Kh và bà D đều đồng ý bà Hoàng Thị C là giám hộ cho bà Hoàng Thị M.

Đại D Viện kiểm sát nhân dân thành phố V, tỉnh P tham gia phiên họp phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự:

Từ khi thụ lý việc dân sự đến khi mở phiên họp, Thẩm phán, Thư ký và các đương sự đã chấp hành đúng quy định của pháp luật. Bà Hoàng Thị M hiện nay được Bệnh viện tâm thần P chuẩn đoán là Tâm thần phân liệt, bản thân hay nổi khùng, chửi bới, đánh người thân, đập phá đồ đạc, không tự chăm sóc được cho bản thân mà phải có người phục vụ. Tại kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 35/2023/SKTT ngày 17/8/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi Phía Bắc đã kết luận bà Hoàng Thị M mất năng lực hành vi dân sự.

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điệu 39, khoản 1 Điều 149, Điều 371, 372, 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22, 46, 47, 48, 49, khoản 4 Điều 54, 57, 58, 59 của Bộ luật Dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12, Điều 14, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Hoàng Thị C. Tuyên bố bà Hoàng Thị M, sinh năm 1973, ĐKHKTT: Tổ 9, khu Liên Minh, phường M, thành phố V, tỉnh P là người mất năng lực hành vi dân sự. Bà Hoàng Thị C là người giám hộ cho bà Hoàng Thị M.

Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Hoàng Thị C được miễn lệ phí do là người cao tuổi và có đơn xin miễn lệ phí Tòa án.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đại D Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố V, tỉnh P nhận định:

[1]. Về tố tụng: Bà Hoàng Thị M, sinh năm 1973, ĐKHKTT: Tổ 9, khu Liên Minh, phường M, thành phố V, tỉnh P. Bà Hoàng Thị C là chị gái ruột của bà Hoàng Thị M đề nghị Tòa án tuyên bố bà Hoàng Thị M mất năng lực hành vi dân sự. Căn

cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự, vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố V, tỉnh P là đúng quy định pháp luật.

Bà Hoàng Thị C là người yêu cầu, bà Hoàng Thị Kh, bà Hoàng Thị D là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều có đơn xin được vắng mặt tại phiên họp. Căn cứ khoản 2, 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt bà C, bà Kh, bà D.

[2]. Về nội dung: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Hoàng Thị C thấy rằng: Bà Hoàng Thị M bị bệnh tâm thần từ năm 1993, thời gian gân đây bệnh càng nặng với các biểu hiện như nói nhiều, nói linh tinh cáu khùng chửi bới, đánh người thân, đập phá đồ đạc, đêm ít ngủ. Gia đình đã cho đi điều trị nhiều lần tại Bệnh viện tâm thần tỉnh P với chuẩn đoàn tâm thần phân liệt. Tình trạng bệnh tiến triển liên tục ngày càng nặng, bà M nói nhiều, nói lẩm bẩm một mình, ăn uống hổ lốn, không chịu vệ sinh cá nhân, đầu tóc bù xù. Bà M không có khả năng lao động tự nuôi sống, chăm sóc bản thân, đã được hưởng chế độ trợ cấp dành cho người tàn tật tâm thần nhiều năm nay. Tất cả mọi sinh hoạt ăn uống, vệ sinh cá nhân đều do người thân trong gia đình chăm sóc, phục vụ. Tại kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 35/2023/SKTT ngày 17/8/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi Phía Bắc đã kết luận bà Hoàng Thị M mất năng lực hành vi dân sự. Do vậy, bà Hoàng Thị C là chị gái ruột của bà Hoàng Thị M đề nghị Tòa án tuyên bố bà M mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ được chấp nhận. Vì vậy, tuyên bố bà Hoàng Thị M mất năng lực hành vi dân sự là phù hợp với khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự.

[3]. Về người giám hộ: Xét thấy bà Hoàng Thị M không có chồng con, bố mẹ đẻ của bà M đều đã chết. Bà Hoàng Thị C là chị cả và nhận giám hộ cho bà M. Bà Hoàng Thị Kh và bà Hoàng Thị D là em gái ruột của bà C và là chị ruột của bà M cũng nhất trí để bà C là người giám hộ cho bà M.

[4]. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Hoàng Thị C là người cao tuổi và có đơn xin miễn lệ phí nên bà C được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định pháp luật.

[5]. Xét đề nghị của Viện kiểm sát nhân dân thành phố V, tỉnh P là có căn cứ và phù hợp với quy định pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

1. Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điệu 39, khoản 1 Điều 149, Điều 371, 372, 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22, 46, 47, 48, 49, khoản 4 Điều 54, 57, 58, 59 của Bộ luật Dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12, Điều 14, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

2. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Hoàng Thị C về việc tuyên bố bà Hoàng Thị M mất năng lực hành vi dân sự.

3. Tuyên bố bà Hoàng Thị M, sinh năm 1973. Đăng ký hộ khẩu thường trú: Tổ 9, khu Liên Minh, phường M, thành phố V, tỉnh P là người mất năng lực hành vi dân sự.

4. Bà Hoàng Thị C là người giám hộ cho bà Hoàng Thị M. Trong thời gian giám hộ, bà C thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của Bộ luật Dân sự.

5. Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Bà Hoàng Thị C không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

6. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Đương sự vắng mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết theo quy định pháp luật. Viện kiểm sát nhân dân thành phố V, tỉnh P có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân tỉnh P có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- VKSND TP. V, T P;
- Chi cục THADS TP. V, T. P;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ, VP.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đào Thị H